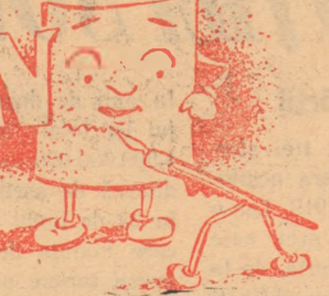
Proletari din toate țările, uniți-vă!
La lupta pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VII nr. 97 (449) sîmbătă 3 decemb. 1955 * 4 pag. 15 bani

Cum s-a născut UN PLAN

Totdeauna la început de pătrar, colectivul de conducere al unității alcătuiește noul plan de muncă. Nu e treabă ușoară! Cum să faci ca în plan să fie cuprinse dorințele tuturor, să fie folositor școlii? Desigur, la început propunerile vin mai greu.

— Cu ce ziceți să începem? întreabă Rusu Șerban, președintele unității.

— Poate ar fi bine să începem cu învățătura, „sparge ghiața" Anca Gheorghiu. Zic să alcătuim un panou de caricaturi pe școală continuă Anca, un panou care să satirizeze pe cei care nu se țin de învățătură.

— Bună idee, o aprobă președintele. Eu zic să punem în panou și caricaturile celor care deranjează orele.

— Avem cîțiva elevi care au rămas în urmă la învățătură, din cauză că au fost bolnavi, intervine Nicolae, un alt membru al colectivului de conducere.

— Ar trebui ca pionierii mai buni la învățătură, să meargă pe la ei pe acasă, mai adăugă Șerban.

Și această propunere a fost trecută în caiet.

— Să trecem în plan și discutarea, în adunările de grupă și detașament, a situației la învățătură, propune Mihai Dobrescu. Așa au făcut cei din detașamentul 3 pe primul pătrar și a prins bine.

Rînd pe rînd vin și alte propuneri. Erika și-a amintit dorința detașamentului din clasa în care învață ea:

— Ce-ar fi să vizităm expoziția: „Realizări din U.R.S.S." și „Muzeul de Artă R.P.R."? Știu că anul trecut s-au mai făcut vizite la expoziții și multă vreme s-a discutat apoi despre asta. Mi-amintesc că și la o adunare de detașament am avut ca temă vizita la o expoziție.

— Să nu-i uităm nici pe cei mici. Sînt mulți în a III-a care învață bine și ar putea deveni pionieri. Cred că ar trebui ca detașamentul dintr-a cincea să se ocupe de ei. Puștii se țin mereu de noi.

Acum limbile se dezlegaseră. Propunerile pentru planul de muncă al unității veneau una după alta. N-a fost uitat nici jocul, nici veselia. Un detașament va pregăti jocuri de iarnă, un alt detașament va organiza un carnaval pentru Anul Nou. Clasa a VII-a dorește o excursie. Va fi și excursie.

Așa s-a născut planul de muncă al unității de la Școala nr. 11 mixtă din București. O să-mi spuneți: „In definitiv, n-a fost deloc greu de făcut planul". Desigur că nu a fost greu, deoarece colectivul de conducere al unității trăiește doar în mijlocul pionierilor.

Elvira POPAZU

Vești DINTR-O ȘCOALĂ

Indeamnă pe Rodica Marina sau pe Katz Lani să dezlege o problemă de matematică, pe Bodrugă Claudiu să-ți povestească o carte de literatură, iar pe Negrea Ion să-ți vorbească despre construcția unor aparate de radio și vei afla cu bucurie că acești copii știu o grămadă de lucruri. Să nu vă închipuiți însă că ei sînt un fel de savanți ai clasei. Tot atît de multă carte ca și ei știu și încă mulți alți copii din clasa a IV-a de la Școala de 10 ani din Vatra Dornei.

Sigur, toți acești copii învață bine pentru că respectă cu grijă planul zilei, fiindcă nu lipsesc de la ore și pentru că sînt atenți la lecții. Dar ei au și preocupări interesante care îi ajută la învățătură.

Rodica de pildă cînd face lecțiile la matematică nu urmărește să se achite numai de o datorie și gata! Ea nu este mulțumită pînă n-a judecat o problemă în toate felurile posibile, pînă nu i-a găsit rezolvarea cea mai simplă.

Așa se și explică faptul că Rodica judecă limpede și frumos oricare problemă de matematică atunci cînd este scoasă la lecție.

Dar Bodrugă? A, Claudiu are și el pasiunea lui: cititul. Nu se poate spune că nu învață bine și la celelalte materii, dar cînd este vorba de literatură, apoi este neîntrecut. Și cum ar putea fi altfel? Cînd îl prinzi, are la el o carte de literatură. Uneori însă din cauza acestei pasiuni, se întîmplă să greșească. Așa de pildă la una din ultimele lecții de gramatică, Claudiu părăsise cu totul clasa și se avîntase împreună cu Fram, ursul polar, în ținuturile ghețurilor veșnice. Noroc că tovarășul profesor a observat la vreme și l-a readus pe Claudiu pe meleagurile gramaticii.

Și Obadă Gheorghe este preocupat de multe lucruri interesante. Poate că atunci cînd va fi mare își va alege ca profesie medicina. De aceea a și organizat multe jocuri care să-l apropie de visul său. Impreună cu Weinrauch și cu Cerna a imaginat un joc care le-a plăcut grozav. După ce au consultat o broșură de îndrumări în legătură cu primele îngrijiri ce trebuie date unor răniți, ei și-au procurat o mică farmacie. Inchipuindu-și că sînt victimile unor accidente ei își aplicau dezinfectante și se întreceau să facă bandaje din cele mai complicate... Pe Obadă l-am mai întîlnit și la un spectacol al teatrului de păpuși unde se prezenta povestea fraților Liu. In timpul spectacolului l-am auzit pe Obadă repetînd de mai multe ori în șoaptă cuvîntul mandarin. Ce se-ntîmplase? Obadă obișnuia să-și noteze într-un carnețel orice cuvînt nou pentru el și mai greu de reținut. In ziua aceea ținea neapărat să nu uite să noteze în carnețel cuvîntul „mandarin" a cărui tîlmăcire o aflase pentru prima oară din piesă... Obiceiul acesta îi slujește mult lui Obadă. El vorbește întotdeauna clar, curgător și are și un vocabular ales.

Pînă aici toate ar fi bune dar în clasa a IV-a sînt și copii codași la învățătură și mai sînt și două fete poreclite „Prințesele mofturoase", cărora nimic nu le place și care strîmbă din nas la orice. Dacă pionierii s-ar ocupa mai mult și de aceștia sigur că în clasa a IV-a ar trăi un colectiv cu adevărat fruntaș.

Al. MIHU

Grupa e veselă...

Grupa a III-a din clasa a VI-a B e astăzi foarte veselă. Ultimul dintre membrii ei care lua note proaste, Nica S. a căpătat astăzi o notă bună, ba chiar foarte bună: un 5! Ca să sărbătorească acest eveniment, toți cei 8 băieți au rămas în clasă după ore.

— Băieți, rosti președintele grupei, Nica o să ne spună cum a reușit să capete acest 5! Să știți că e foarte interesant...

Cît de neobișnuite li se par băieților cuvintele acestea! Pînă acum, Nica trebuia să răspundă în fața lor numai pentru note proaste.

...Chiar în primele zile, Nica a pășit cu stîngul — cum se spune — în noul an școlar. Nici nu se încheiase prima săptămînă, cînd Nica s-a și pomenit cu un 2.

— Săptămîna viitoare pot să dorm liniștit, se lăuda Nica. S-ar zice că am „notă" la matematică.

Dar săptămîna următoare, profesorul l-a ascultat din nou, și un alt 2 apăru în catalog.

Poate că „doiurile" astea ar fi trecut neobservate, dacă nu s-ar fi adunat mai multe la un loc. Băieții din grupă s-au hotărît atunci să-și ajute colegul. Cristea R. unul din cei mai buni băieți din grupă, a primit sarcina să treacă în fiecare zi pe la Nica și să-i explice lecțiile. Dar de aici a ieșit o adevărată nenorocire. Nu numai că Nica nu și-a îndreptat „doiurile", dar chiar Cristea a început să capete note proaste!

— Nu, acest soi de ajutor nu e bun! observară copiii. In loc de un singur pionier cu note proaste, avem acum doi. Altfel trebuie să-l ajutăm pe Nica: să-l ajutăm ca să-și învețe singur lecțiile.

Să-l ajuți, dar cum? O dată, Valentin P. i-a dat lui Nica o foaie de hîrtie.

— Ține, și să faci cum scrie aici! E un program al zilei. Să vezi ce bine o să-ți prindă!

Dar în aceeași după amiază, în fața casei lui Nica se înălța spre cer un zmeu de toată frumusețea. Era făcut chiar din hîrtia pe care i-o dăduse Valentin.

— E dat naibii zmeul ăsta — glumea Nica, ținînd de sfoara zmeului. Zboară după program, zău așa!

Dar grupa nu s-a descurajat. A doua zi, Valentin i-a zis lui Nica:

— La noi nu e nimeni și mă plictisesc singur!

S-a dus Nica la Valentin acasă, dar aici se petrecu ceva neprevăzut. In loc să-l invite la joc, Valentin îi făcu loc la o masă, iar el se așeză la alta.

— Știi, Nica, ne facem întîi lecțiile, pentru ca apoi să ne putem juca nestingheriți.

Treaba asta s-a repetat mai multe zile la rînd, vreo două săptămîni în șir. Și așa, fără să-și dea seama, Nica se obișnui să-și facă totuși lecțiile după program.

Dar asta n-a fost totul. Nica avea obiceiul să nu fie atent în clasă, iar de la unele ore, chiar să lipsească. Iată însă că alături de el, în bancă se așeză Cristea. Cînd Nica își scotea geanta ca s-o „șteargă de la ore", Cristea i-o punea înapoi, spunîndu-i:

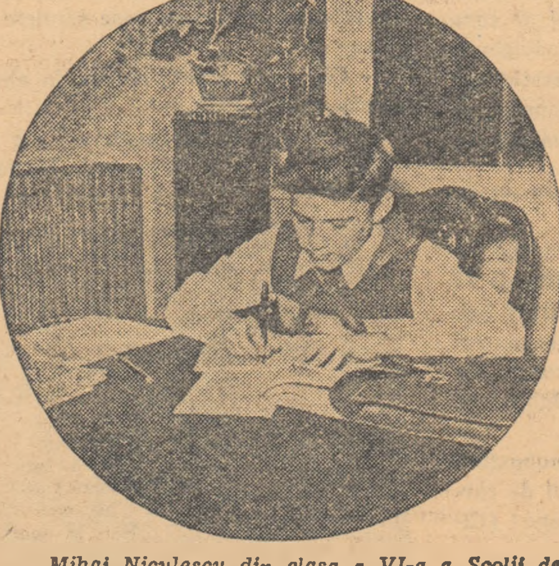
— Ce nevoie ai de geantă în recreație? Las' că o iei la sfîrșitul orelor.

Și iată că Nica a încetat să mai fugă de la ore, să fie neatent sau să vină cu lecțiile neînvățate.

...Despre toate astea însă Nica n-a spus nimic la adunarea de astăzi. De ce să le mai spună? Le știau doar toți din grupă. S-a ridicat în schimb și, scoțînd o hîrtie din ghiozdan, o întinse în fața colegilor.

— Grupa și planul zilei, iată cine m-au ajutat să capăt 5!

Vasile BIRGAOANU

Mihai Niculescu din clasa a VI-a a Școlii de 7 ani nr. 119, învață acum la fizică. Lui Mihai îi place însă să urmărească prin experiență fenomenul despre care a citit.

Mihai este bucuros. Experiența cu privire la principiul vaselor comunicante i-a plăcut.

ZIUA CONSTITUȚIEI SOVIETICE

S-au scurs 19 ani de la făurirea Constituției Sovietice, marea și istorica lege care a consfințit victoria socialismului pe a 6-a parte a globului. Constituția Sovietică oglindește tăria minunată a orinduirii socialiste, tărie izvorită din faptul că poporul muncitor e singurul stăpîn al bogățiilor patriei. Drepturile și libertățile cuprinse în Constituție, ca dreptul la muncă, la odihnă, la învățătură sînt garantate de Statul Sovietic prin asigurarea tuturor mijloacelor de înfăptuire a lor. Orînduirea sovietică a smuls din întuneric și robie multe popoare subjugate de țarism, făcîndu-le egale în drepturi, purtîndu-le pe drumul înfloririi economice și culturale. Strîns unită în jurul Partidului Comunist, în jurul guvernului sovietic, marea familie frățească a popoarelor sovietice construiește azi comunismul și luptă fără răgaz pentru făurirea unei păci trainice în lume.

Lumina cărții

In Rusia țaristă, trei sferturi din populație era neștiutoare de carte. In 1919, Lenin a semnat un decret prin care toți neștiutorii de carte, de la 8 la 50 de ani, erau obligați să învețe. Așa a început în U.R.S.S. marea revoluție culturală...

In 1930 a fost introdus învățămîntul obligatoriu de 4 ani, apoi cel de 7 ani. In prezent se face trecerea la învățămîntul mediu general de 10 ani. In fiecare cincinal au fost construite atîtea școli cîte s-au construit în Rusia țaristă timp de două veacuri. Numai între anii 1946—1955 s-au zidit 28.000 de noi clădiri școlare. In republicile unionale, învățămîntul înflorește necontenit. In Tadjikistan, de pildă, în 1914—1915, învățau abia 400 de tadjici. In 1940, numărul elevilor crescuse la aproape 240.000!

Se editează manuale în toate limbile popoarelor U.R.S.S. In anii de după război, tirajul lor total a fost de peste 1.500.000.000 exemplare. Se editează de asemeni manuale în 22 de limbi ale popoarelor care înainte de revoluție nu aveau scriere proprie.

Pe întreg pămîntul Țării Sovietice, 60.000.000 de oameni studiază azi în diferite instituții de învățămînt. Dreptul la învățătură este asigurat de constituția sovietică.

Azerbaidjanul azi

Cînd bătrînii Azerbaidjanului povestesc copiilor despre vremurile triste de odinioară, despre sărăcia cumplită, despre plugurile de lemn, acestora le e greu să-și închipuie cum a fost...

Pentru că viața lor de azi e senină, lipsită de griji. Au școli, au îmbrăcăminte, au case. Pe ogoarele Azerbaidjanului lucrează 12.000 de tractoare și mii de alte mașini. Poporul azerbaidjan se mîndrește cu noul oraș Mingheceaur și cu marea lui hidrocentrală, cu noile orașe Dașeksan și Sumgait, cu minele și uzinele lor metalurgice, cu producția de petrol care e de trei ori mai mare ca în trecut, cu cei 3000 km. de canale de irigație care s-au construit în ultimii ani. Poporului azerbaidjan îi sînt deschise căile spre cele mai înalte culmi ale științei și culturii. Numai în institutele Academiei de Științe lucrează 22 de academicieni, 348 de doctori și candidați în științe, dintre care 100 sînt femei.

Pe coasta Pacificului

Ținutul Primorie, care se întinde de-a lungul coastei Pacificului, este numit de oamenii sovietici „Perla Extremului Orient". In Rusia țaristă, Primorie era o zonă neumblată, de taigă. Deși egal ca mărime cu cîteva țări europene, în Primorie nu existau decît o fabrică de ciment și cîteva ateliere meșteșugărești. Deși ținutul avea bogății nemăsurate, totuși cheresteaua, cărbunele, peștele, carnea, griul se aduceau de departe...

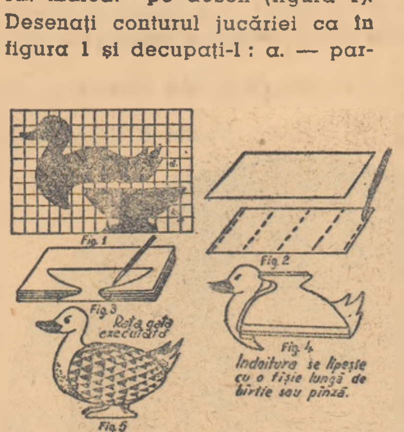
Planurile cincinale au transformat complet Primorie. Acolo unde stăpînea doar liniștea pădurii, s-au înființat uzine și mine, s-au construit linii ferate și autostrăzi, au apărut noi orașe, printre care portul Nahodka, al doilea port sovietic, ca mărime, la oceanul Pacific. S-au creat flotile de pescuit, o puternică industrie minieră și forestieră. Agricultura s-a dezvoltat într-atît, încît Primorie are azi cele mai mari suprafețe cultivate cu orez, cu sfeclă de zahăr, din răsăritul Uniunii Sovietice.

Jucării pentru pomul de iarnă

O rățușcă „evantai"

Mai întîi adunați-vă materialele și sculele necesare. Veți avea nevoie de foiță, carton, clei, foarfece bine ascuțite, pensule, și două trei foi de hîrtie albă, pentru decupat și lipit.

Conturul tiparului de jucării îl faceți astfel: liniați pe hîrtie albă pătrățelele, de dimensiuni mai mari sau mai mici, după cum vreți să fie de mare rățușca. Numărul pătrățelelor însă trebuie să fie același cu numărul indicat pe desen (figura 1). Desenați conturul jucăriei ca în figura 1 și decupați-l: a. — partea superioară și b. — partea inferioară. Așezați aceste tipare pe o foaie de carton alb, trageți conturul lor cu creionul și decupați-l. Cu acuarele sau cu creion colorat, desenați ciocul, ochii și labele rățuștii.

Treceți acum la confecționarea din foiță a corpului rățuștii în felul următor. Așezați pe masă sau pe planșetă o coală de foiță și trageți pe ea cinci dungi, cu o pensulă subțire, înmuiată în clei. Deasupra foiței unse cu clei așezați o coală curată, tot de foiță, pe care trageți patru dungi în același sens. Peste aceasta așezați altă coală, pe care trageți iar cinci dungi. Apoi încă una pe care trageți patru dungi, și așa mai departe.

Aplicați astfel 32 coli de foiță. Veți constata că liniile de lipire nu se suprapun niciodată la două foi alăturate. (fig. 2). Puneți-le apoi la uscat. După ce această foaie groasă s-a uscat așezați peste ea tiparul părții inferioare a corpului rățuștii, așa cum se arată în figura 3 (labele să depășească marginile foii). Conturați corpul cu creionul și decupați-l. Partea inferioară trebuie executată astfel de două ori. Ungeți-le pe o parte cu clei și lipiți-le de părțile laterale ale cartonului care formează corpul rățuștii. Imediat după aceea, luați partea superioară (a), ungeți-o cu clei pe părțile laterale și lipiți ambele jumătăți interioare ale corpului de partea superioară așa cum se vede în fig. 4. Linia de bază o veți lipi cu o fîșie de pînză unsă cu clei. Așezați rățușca sub un obiect greu ca să se preseze și lăsați-o să se usuce un timp. Cînd o veți lua și-o veți deschide, îndoind în afară de cele două părți laterale, ea va sta în picioare. Iar pentru ca să aibă un echilibru stabil, prindeți piciorușele între ele cu o sîrmă subțire sau ață. Rățușca e gata! (fig. 5).

In cinstea CONGRESULUI PARTIDULUI

va intra în funcțiune cea mai puternică termocentrală din țară

Pe la începutul anului 1952, cei care făceau naveta cu trenul pe linia secundară Petroșani—Lupeni au zărit aproape de Vulcan, la Paroșeni, niște barăci, forfotă de oameni, camioane... (aspectul obișnuit al oricărui început de șantier)

— Ce se face aici?

— O termocentrală!

Și oamenii, prinși în munca de fiecare zi, aproape fără să-și dea seama, au văzut crescînd două construcții. Acum știe toată lumea: în cinstea Congresului partidului, termocentrala va intra în funcțiune.

In Valea Jiului, proporțiile se cam pierd, pentru că există mereu doi termeni de comparație: înălțimile Retezatului și adîncimile la care lucrează minerii. Totuși măreția termocentralei de la Paroșeni impresionează pe oricine, devenind astfel un al treilea termen de comparație.

Pentru completarea imaginii, iată cîteva date și cifre:

S-au escavat aici peste 700 de mii m.c. de pămînt... Sala cazanelor are o înălțime de 45 m. (cît o clădire cu 12 etaje). Coșul de fum se înalță la 120 metri, pierzîndu-și uneori vîrful în nori. Numai primul agregat, din cele trei, va da o energie electrică dublă față de toate uzinele existente în Vale.

Termocentrala folosește un combustibil ieftin: deșeuri de cărbune. Depozitul de carburanți are o capacitate de 70.000 tone! (Cîteva mii de vagoane...)

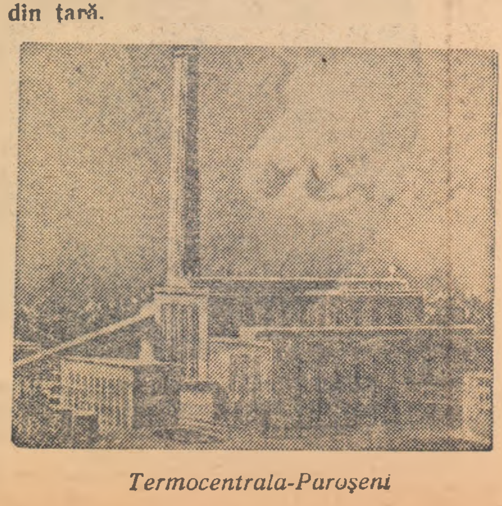
Construcția a fost realizată în întregime cu ajutor sovietic: proiectele, mașinile uriașe, piesele de precizie, toate au venit din Țara Socialismului. Și, împreună cu ele, specialiști sovietici și tineri romîni care au studiat în U.R.S.S.

Povestea construcției și a oamenilor l-a inspirat pe un tînăr inginer romîn, Dorel Dorian, care a studiat în Uniunea Sovietică, să scrie volumul de schițe „N-au înflorit încă merii".

Zilele trecute, în trenul de Lupeni, un călător răsfoia, acest volum. Cînd a trecut prin Paroșeni, a privit afară, pe geam. Pe cer se profilau, ca într-o măreață ilustrație la carte, uriașele zidiri ale construcției, liniile de înaltă tensiune, care sînt gata să poarte prin ele freamătul curentului electric prin Vale, spre Hunedoara, spre numeroase șantiere din regiune.

— Ce-i aici? repetă cineva, în altă formă, întrebarea din 1952.

— Una din marile construcții ale primului Cincinal: cea mai puternică termocentrală din țară.

Termocentrala-Paroșeni

Ce le-a povestit moş Prodan

Pe poartă a intrat un grup de pionieri. Zumzetul de glasuri a încetat. Tăcuţi, băieţii se îndreaptă spre placa de marmoră pe care se desluşeşte încă de departe un nume cu litere de aur:

„Velicu Stoianov" (Ursu).

Apropiindu-se, pionierii citesc: „Aici a căzut..." Băieţilor li se înfăţişează în închipuire un om înalt, voinic, un adevărat „urs", după cum zic cei care l-au cunoscut.

— In seara cînd Ursu a fost ucis, 50 de poliţişti au înconjurat casa, întrerupe cineva tăcerea. E un bătrîn care locuieşte aici şi care pe atunci era una dintre gazdele conspirative ale lui Velicu Stoianov. Pe mine şi pe nevastă-mea ne-au scos pe săliţă. Am auzit două împuşcături. Puţin după aceasta, l-au scos afară pe Ursu — aşa îi ziceam noi — plin de sînge...

Preşedintele grupei se apropie de micul monument şi aşează cu grijă un mănunchi de flori.

Vizita la monumentul luptătorului ilegalist era ultima etapă a expediţiei lor, începută cu puţin timp în urmă.

★

Despre monumentul care se găseşte într-o curte din Constanţa nu departe de Şcoala de 7 ani nr. 3, pionierii din grupa a II-a, detaşamentul 5, au aflat de la Ştefan Bibe. In curtea aceea locuieşte mătuşa lui.

Ideia de a cerceta viaţa ilegalistului Velicu Stoianov, care a trăit şi a luptat chiar prin aceste locuri, s-a născut puţin timp după ce în întreaga ţară se aflase vestea despre cel de al II-lea Congres al partidului. In puţine zile, băieţii s-au interesat de numele unuia dintre cei care-l cunoscuseră bine pe Velicu Stoianov, au dat de adresa lui şi au pornit-o într-acolo. Omul se numea Prodan — moş Prodan. In grupa a II-a, dorinţa de a afla ceva nou şi graba de a şi-o îndeplini nu e ceva neobişnuit.

Moş Prodan, îi primi cu bucurie, îi pofti să şadă şi zîmbi cu mulţumire cînd află de ce au venit:

— De, ştiu eu ce să vă spun, măi băieţi? Dacă ar fi să vă povestesc tot ce făceam noi pe atunci, nu ştiu cînd aş termina... Pe Ursu l-am cunoscut acum aproape 14 ani. Amarnic om! Peste tot era în frunte. Unde era primejdia mai mare, acolo se afla şi Ursu. Era sufletul grevelor, al mitingurilor de protest. Indemna la luptă sărăcimea satelor împotriva ciocoilor, a moşierilor. De aceea noi toţi îl iubeam mult.

Venea adeseori pe aici disdedimineaţă şi se închidea jos, în beci. Pînă seara scria manifeste şi le bătea la maşină. Maşina de scris ne-o aducea un ostaş. O trimitea cu căruţa un ofiţer de la cancelaria regimentului Era de-al nostru. Cînd se însera, odată cu Ursu dispăreau şi manifestele şi maşina. Noi ştiam că poliţiştii vin noaptea. Atunci era linişte... ordine. Noaptea manifestele erau departe de casă. Erau peste tot. Chiar şi la poliţie. Odată, i-am pus unul şi comisarului şef, pe masă, pe cînd el sforăia de răsuna biroul

Cînd moş Prodan se opreşte din povestit, încep să curgă întrebările.

— De Filimon mă întrebaţi? Sigur, l-a cunoscut pe Ursu. Şi eu l-am cunoscut pe Filimon Sîrbu, prin flăcăiaşii mei. Am trei băieţi. O dată, doi dintre ei — al treilea făcea armata la Bucureşti. — au venit cu un tînăr frumos, cu faţa smeadă, cu ochii vii, strălucitori. Era tîrziu. S-au culcat aici, pe patul pe care staţi. Pe la 2, se auziră bătăi în uşă. Iar percheziţie! Filimon dormea între băieţi.

Poliţiştii s-au apropiat de pat şi au dat capătul păturii de o parte

Eu şi baba mea rămăseserăm ţintuiţi. Dar ieşiră la iveală... două capete.. După ce cotrobăiră prin casă, poliţiştii plecară. Atunci apăru şi al treilea cap. Era Filimon, care se trăsese jos

Şi flăcăii mei aduceau teancuri cu manifeste ale U.T.C.-ului. Eu... nu le-am zis decît atît: „Dacă veniţi cu ele, să le daţi mamei. Ea le ascunde aşa, că nici naiba nu le dă de urmă"

★

„E ora 12. Doar dacă se vor grăbi, pionierii vor ajunge la timp la şcoală. De aceea, după ce mulţumesc frumos. băieţii pleacă...

Se despart cu greu de moşul acesta, bun şi domol ca un adevărat bunic, de căsuţa joasă care a închis între pereţii ei atîtea fapte curajoase... Veniseră să afle despre viaţa unui singur om şi ascultaseră frînturi din istoria întregului oraş. In vremurile acele grele, comuniştii n-au fost singuri. Cuvîntul lor era ascultat, urmat de muncitori, ostaşi, ofiţeri cinstiţi, tineri şi bătrîni.

— Ascultaţi numai ce cuvinte a rostit Velicu Stoianov dîndu-şi seama că i se apropie sfîrşitul:

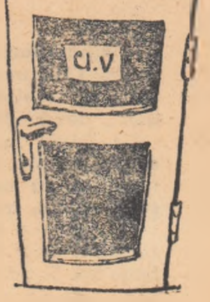
„Dacă m-aţi omorît, să nu credeţi că faceţi mare ispravă... Ca mine sînt mii şi zeci de mii şi vor lupta pînă ce dreptatea va triumfa, pînă ce vă vor zdrobi".

Mult timp, aceste cuvinte au fost rostite pe şoptite la adunările comuniştilor...

„Te înfiorau şi te întăreau cuvintele astea", sfîrşi îngîndurat moş Prodan.

Tatiana DORU

S-au dumirit...

Recreaţia se stîrşise. Toţi copiii intraseră în clase. Dinspre capătul sălii însă, acolo unde era clasa a V-a A, uşa părea că vrea să iasă din ţîţîni. Brusc, s-a deschis, şi într-o frîntură de clipă a apărut şi a dispărut capul unui băiat care a început apoi să strige:

— Nu vine... Bela, hai că te atac iarăşi!

Bela Ambruş şi Popovici Vasile, care începuse bătaia, se înghionteau de zor.

Ceilalţi din clasă, înveseliţi de spectacol, se strînseseră în jurul lor şi-i încurajau:

— Hai, Bela, dă-i!

— Popovici, nu te lăsa!

In bănci, nu erau decît cîţiva copii. Pe aceştia din urmă, bătaia din clasă părea că nu-i interesează de fel. La urma urmei, ce le păsa lor de asta?

Iată că a intrat şi tovarăşa profesoară. Uimită de dezordinea din clasă, zăbovi o clipă în prag.

— Bela e vinovat. El a început! mormăi careva.

Nimeni, dar absolut nimeni n-a spus altfel. Parcă mai avea vreo însemnătate dacă Bela era învinovăţit o dată în plus? Se ştie doar că Bela e capul relelor. Atunci la ce să mai facă atîtea probleme?

Ora de botanică. Bela se tot strîmbă şi se foieşte în bancă. Popovici si ceilalţi se întorc mereu spre el şi parcă îi dau ghes să mai facă niscaiva giumbuşlucuri. Supărată, tovarăşa profesoară se opreşte din explicarea lecţiei şi încearcă să lămurească situaţia.

— Bela e vinovat. Ne face într-una să rîdem, strigă Popovici, şi odată cu el şi ceilalţi copii din clasă.

„Vezi, gîndi Bela, eu îi fac să rîdă, şi acum tot ei mă scot vinovat".

Părea că de astă dată paharul s-a umplut.

In recreaţie a izbucnit o discuţie aprinsă. Intîi se năpustiră asupra lui Bela.

— Eşti cel mai rău, se răstiră cîţiva, tocmai dintre acei care rîdeau mai mult de ghiduşiile lui.

— Dar ce, numai Bela a fost vinovat? sări înfuriat preşedintele uneia din grupele clasei Toţi vă prăpădiţi de rîs de orice face el. Ba Popovici îl îndeamnă chiar să se maimuţărească... Şi acum îi daţi zor că-i cel mai rău. De ce nu i-aţi spus mai bine de la început că e urît ce face?

Băieţii au tăcut. Şi-au dat seama că greşiseră faţă de Bela şi că ei nu erau mai puţin vinovaţi decît el. Că de fapt, purtarea lui Bela, li se datora şi lor.

Mia IONESCU

În muzeul şcolii

Stăteam la colţul străzii şi mă frămîntam încotro s-o iau la stînga sau la dreapta, cînd m-am pomenit în faţă cu o pionieră. Avea în mînă o cratiţă. Am intrat în vorbă şi am aflat că e de la şcoala pe care o căutam. „Dar ce o fi făcînd cu cratiţa?" mă întrebam eu. Şi îmi făceam în gînd fel de fel de presupuneri.

— Eşti în clasa a VI-a am încercat eu s-o descos? Cratiţa vă trebuie cumva pentru vreo experienţă la fizică?

— Sînt într-a VI-a, dar azi n-avem fizică, zise ea.

Şi pînă la şcoală, n-a mai scos nici o vorbă. In hol, mi-a arătat unde e cancelaria şi a dispărut după o uşă.

Dar curiozitatea nu-mi dădea pace deloc. M-am apropiat de uşa cu pricina, cu gînd că intru, cînd aud o voce din spate: „Căutaţi pe cineva?" Era un pionier cu o sticlă cu lapte în mînă.

— Veniţi înăuntru! mă îndemnă el...

— M-am pomenit deodată într-un muzeu viu, de toată frumuseţea.

— Azi îi dăm mîncare şarpelui nostru, zise Suciu (căci aşa îl chema pe pionierul cu sticla cu lapte) arătînd spre o căsuţă de sticlă în care se aflau „munţi" acoperiţi cu muşchi. Acolo se întinsese cît era de lung un şarpe de casă. L-a prins Hanus Elisabeta.

Am zărit-o şi pe Georgeta Dan, pioniera cu cratiţa. Punea pe o farfurie piureul de cartofi gătit chiar de ea, pentru şarpele din cuşca de sticlă.

— Aici e colţul păsărilor, îmi zise călăuza mea, arătîndu-mi o colivie de păsări Aici, e stăpîn porumbelul acela mare, alb şi foarte gălăgios. Se ceartă mereu cu turturelele. Iar pe măsuţa asta, facem experienţe în orele de botanică. A încolţit grîul iarovizat. Vreţi să vedeţi o frunză la microscop?

Apoi mi-a arătat colţul miciuriniştilor. Se află aici o machetă lucrată de copii, care înfăţişează două livezi: una aşezată pe coasta dealului, iar alta, pe şes. O altă machetă reprezintă un sistem de asolament pentru patru ani.

— Priviţi şi acvariul; chiar ieri s-a terminat instalaţia încălzitorului electric făcută de „electricienii" noştrii din clasa a VII-a. Iar în borcanul ăsta creştem dafnii pentru hrana peştilor.

Apoi a deschis uşile de unde au ieşit la iveală borcănaşe cu peşti raci, metamorfoza broaştei, o viperă albastră, conservate în spirt. Copiii mi-au povestit istorioara fiecărui animal Mi-au arătat şi familia de arici.

— Ei, dar sîntem numai la început! încheiă pionierul, înainte de-a pleca. Acum căutăm să cumpărăm doi canari, vom creşte iepuri şi cobai, iar animalele pe care nu le putem ţine aici, le vom împăia în cercul nostru, care se va înfiinţa curînd.

Plecînd de la Şcoala de 7 ani nr. 1 din Bistriţa, mi-a venit o ideie: să vă propun să-i întrebaţi singuri pe pionieri de aici, cum au reuşit să aibă aşa un muzeu frumos.

Ileana ROŞCA

Faptă pionierească

Mai zilele trecute am mers cu copiii din clasa mea în excursie la pădurea din marginea satului. Ce minunată a fost dimineaţa aceea! De pe piscul pe care ne oprisem se vedea întreaga pădure din coasta Raschilei, care se pregătea pentru iarnă. Aveai impresia că te găseşti într-o adevărată pădure de aramă.

Stăteam aici şi admiram această privelişte. Deodată, Potop Marioara scoase un strigăt. Ce se întîmplase? In apa Putnei era rostogolit un car cu coceni, iar un sătean se trudea să oprească boii.

Intr-o clipă pionierii au coborît cu toţii pe malul apei, pentru a-i da o mînă de ajutor. S-a format o adevărată brigadă. Pe rînd, snopii de coceni au trecut din mînă în mînă pînă ce carul a fost descărcat. După ce Boboc Ştefan — aşa îl chema pe săteanul cu pricina — a îndreptat carul, a tras lîngă snopi şi a început să-i încarce din nou. Şi de data aceasta l-au ajutat pe badea Ştefan. Cînd carul a fost gata, badea Ştefan nu-şi găsea loc de mulţumit ce era.

— Să trăiţi, băieţi, să creşteţi mari, zise el.

Iar copiii cu toţii erau bucuroşi că făcuseră o faptă cu adevărat pionierească.

Surcel SERBAN
învăţător
Valea Gării — Bîrlad

Irina Radulian

Povestea BUCLUCAȘĂ

Intunericul a învelit în mantia-i neagră tot orașul Cu nasul lipit de geam, Ionel încearcă să numere stelele de pe bolta pestriță a cerului: una... două... trei.

Işi mută privirea în grădinița din fața casei, scufundată-n beznă. Din tot ce se află aici, nu reușește să deslușească decît brăduțul, ce pare, pe-ntuneric, un pitic ce stă de veghe.

„Nu mai e mult pînă vine Moș Gerilă! Mi-au rămas doar două degete", gîndi el (Căci așa-i spusese Sandu în iunie: numără pe degete lunile, iar la al șaselea, va veni și Moș Gerilă).

Dezlipindu-și nasul de pe geamul aburit, se-ndreptă spre masa la care citea Sandu.

— Vrei să-mi spui o poveste cu Moș Gerilă? îl rugă el. (Ionel este un băiețaș de 4 ani, căruia îi plac tare mult poveștile).

— Nu! Azi îți voi povesti despre Martinică.

Cu voce gravă, ca de bunic, Sandu începu să povestească:

— „Intr-o pădure mare, mare, trăia o ursoaică cu puiul ei, Martinică..."

Ionel se vîrî sub plapumă. Nu-i mai rămăseseră afară decît ochii mari și ageri, ca doi licurici neastîmpărați.

— ... Și într-o zi, plecînd în pădure după smeură, ursoaica îi spuse lui Martinică: să fii cuminte, să nu te depărtezi de casă, că te rătăcești! Dar nici n-a ieșit bine din bîrlog, și hop! Martinică după ea. Și să vezi ce a pățit neascultătorul!..."

...Povestea s-a întrerupt aici. Ionel, furat de moș Ene, se plimba acum prin țara viselor și poate... era cu el și neastîmpăratul ursuleț. Cine știe?!

Zorile de abia se iviseră, cînd Sandu simți că-l gîdilă ceva la ureche. Iși auzi ca prin vis numele.

— Sandule! Mai dormi? Așa-i că nu dormi?

Era glasul lui Ionel, care trezit, dorea să afle, ce s-a întîmplat cu ursulețul neascultător.

— Nu pot acum! trebuie să mă grăbesc, plec la școală! Am să-ți povestesc diseară.

...Cînd ceasul arăta ora 11, Sandu, cu fața îmbujorată, intră în bucătărie.

— Am fost ales președintele detașamentului, zise el bucuros.

Mama îi cuprinse capul și-l sărută pe frunte.

— Imi pare bine! Auzi, Ionel? Fratele tău e președinte de detașament!

In clipa aceea intră și bunica, tare supărată.

— Iar a fugărit Leu găinile mătușei Floare!

— Știi, bunicuțo? Am fost ales președintele detașamentului, zise Sandu.

Auzind de data asta despre ce e vorba, se apropie și Ionel.

— Dar ce-i aia președinte? întrebă nedumerit.

— La începutul fiecărui an, pionierii aleg pe cei mai buni dintre ei, care să-i conducă spuse mama.

...Seara s-a lăsat din nou. In camera băieților e liniște. Ionel construiește, din cuburi colorate, o casă cu multe etaje, iar Sandu lucrează la gazeta de perete a detașamentului.

Micul constructor și-a terminat casa. Acum trebuie dărîmată. „Cărămizile" una cîte una, își iau locul în cutia de carton, apoi sînt transportate, cu camionul roșu, la colțul jucăriilor.

— Mi-e somn. Tu nu te culci, Sandule? întreabă Ionel.

— Nu!

— Dar ai spus că-mi povestești.

— Nu pot acum! Trebuie să termin gazeta de perete, spuse Sandu. Ți-o spun mîine seară...

...A doua zi, bunica veni din nou supărată în casă: Leu era să muște un trecător de pe stradă.

— Hai, Sandule dragă, repară-i odată cușca și du lanțul la sudat! Cîinele ăsta se ține numai de rele! Trebuie să-l legăm, zise bunica.

— Lucrez la planul de muncă al detașamentului. N-am timp pentru cușcă! răspunse scurt Sandu.

Au trecut două săptămîni de cînd Sandu era președintele detașamentului 3. In clasă toate mergeau bine, dar acasă lucrurile stăteau cu totul altfel. Bunica se plîngea mereu de Leu, care făcea în fiecare zi cîte-o boroboață. Sandu părea însă că nici nu se gîndește să repare cușca. Nici mama nu mai primea nici un ajutor din partea lui Sandu. Iar cînd Ionel îl întreba de Martinică, Sandu avea întotdeauna cîte ceva de făcut.

Intr-o zi, veni la ei Florin, prietenul cel mai bun al lui Sandu.

— E acasă? îl întrebă acesta pe Ionel.

— E acasă, dar nu-i voie să intri la el! Ne-a spus să nu-l deranjăm, că are o treabă importantă, răspunse Ionel.

— Dar pe mine o să mă primească, încercă să-l induplece Florin pe micul milițian.

— Nu! Nici bunica n-are voie, nici eu... așa că, nici tu!

— Dar ce treabă importantă are?

— Asta trebuie s-o știți voi! De cînd e președintele detașamentului, are numai treburi. Pe noi nu ne mai ascultă! Nici pe mama, nici pe bunica, nici pe mine. Nu vrea să-mi spună nici o poveste... nici măcar pe aia cu Martinică.

Florin își luă rămas bun de la Ionel și plecă.

A doua zi, pe ușa clasei a apărut un mic anunț: „După terminarea orelor, detașamentul 3 va avea o adunare fulger. Subiectul e secret", semnat de colectivul de conducere al unității.

Nu mult după ce clopoțelul anunță sfîrșitul ultimei ore, în clasa a VI-a a început adunarea. La catedră ședea Matei, președintele unității, si Sandu.

— Să dezvăluim secretul adunării noastre, începu Matei. Sandu ne va vorbi astăzi despre felul cum trebuie să se poarte un pionier acasă.

— Dar de ce tocmai eu? întrebă Sandu.

— Pentru că tu ești președintele detașamentului!

— Bine... Acasă, pionierul trebuie să-și învețe lecțiile. Apoi trebuie să-și ajute părinții la treburile casei, să îngrijească de frățiorii mai mici...

— Stai puțin, Sandule, îl întrerupse Matei, eu cred că e bine să ne povestești ce faci tu acasă!

— Eu?... Acasă? Eu îmi fac lecțiile, îmi îndeplinesc toate sarcinile mele de pionier... citesc... și...

— Și ce mai faci? Parcă spuneai că pionierul trebuie să-și ajute părinții, să se îngrijească de frățiorii mai mici, zise Florin.

Gîndul lui Sandu zbură pentru o clipă acasă. Văzu pe Ionel care-l ruga să-i spună povestea, pe bunica, necăjită din pricina lui Leu, pe mama...

— Dar ce? N-am făcut destul? sări el ca ars. Am lucrat la gazeta de perete, am scris două articole... planul de muncă...

...Cît a ținut adunarea detașamentului 3 și ce s-a mai discutat aici, nu se știe. Destul că atunci cînd Sandu ieși în stradă, era întuneric beznă.

„De unde-or fi aflat?" se întreba mereu. Ajuns acasă zări lumină în bucătărie. Ionel moțăia pe un scăunel lîngă sobă, cu motanul în brațe.

Ce stai așa. La culcare! spuse Sandu.

— Mă duc să vă aștern patul, zise bunica, după ce strînse vasele de pe masă.

— Lasă, bunico, că îl facem noi! Așa-i Ionele?

— Ionel! îți mai aduci aminte de Martinică, ursulețul neascultător? îl întrebă pe frățiorul său după ce stinse lumina.

— Da! Imi aduc!

— Vrei să-ți povestesc ce s-a întîmplat cu el?

— Da, vreau, zise Ionel mirat.

— ...Și cum îți spuneam, nu și-a ascultat mama și a ieșit din bîrlog, povesti Sandu...

...Cînd se trezi Ionel de dimineață, fratele său nu mai era în pat.

— Ce frumoasă e! auzi glasul bunicii.

Curios, sări din pat și ieși în bucătărie.

— Ce? Ce e, bunico?

— Cușca! Ia te uită ce frumoasă e! Ce băiat de treabă e fratele tău, zise ea, arătînd cu capul spre Sandu, care în clipa aceea, intra în curte trăgînd după el lanțul.

Nu degeaba era mulțumită bunica: cușca era într-adevăr frumoasă. Vopsită alb, iar deasupra „ușii" avea scris cu litere roșii „Vila Leu".

— N-o să mai faci rele, hoțomanule! îi zise lui Leu bunica. Degeaba dai așa necăjit din coadă!

300 DE YENI

Nu de mult, radio Tokio a transmis știrea că in regiunea Hiago, din august trecut și pînă acum, au fost vînduți 129 de copii, în special ai unor țărani foarte săraci, care n-aveau cu ce să-i hrănească.

* *

Soarele s-a ridicat mult peste Ikota, încingînd acoperișurile țuguiate, de paie, ale căsuțelor. In văzduhul liniștit și clar, tremură ici-colo șuvițe firave de fum albăstrui. Dincolo de sat, în ogoarele de orez pătrate, mici ca niște jucării, se ivesc din cînd în cînd pălăriile cu boruri largi ale țăranilor care robotesc. Nici un zgomot nu sparge liniștea satului. Nici măcar lătrat de cîini. Nu mai ține nimeni cîini prin părțile astea. Oricum, sînt și ei niște guri care cer hrană.

Suzuki, băiat de 9 ani, stă în dreptul casei lor, în șanțul drumului, și așteaptă. Așteaptă, ca de obicei, să treacă bombardierele americane care decolează în fiecare dimineață de pe aerodromul din apropiere. Uruitul lor greoi, siluetele cenușii care întunecă cerul îl înspăimîntă întotdeauna pe Suzuki. Dar curiozitatea de copil biruie spaima.

Suzuki ciulește urechea. Parcă se aude un bîzîit. Dar pe cer nu-i nici urmă de avion. Nu, zgomotul vine de pe drum. Ce e asta? Un automobil! Un automobil în satul lor... nemaipomenit!

Mașina, de culoare roșie, se apropie vijelios și, minune, se oprește chiar în fața casei lor. Dinăuntru, coboară, ștergîndu-și chelia de sudoare, un domn gras, aproape rotund. Il întreabă pe Suzuki privindu-l cercetător:

— Aici stă ăsta, ...Hanamura?

Suzuki, înlemnit, nu reușește să scoată nici un sunet. Dar taică-său a ieșit din cocioabă și, ploconindu-se adînc în fața străinului, îl poftește înăuntru. Un timp după asta, Suzuki rămîne ghemuit în șanț. Apoi însă, cu inima înecată de presimțiri ciudate, se furișează ca o șopîrlă pînă la ușa casei și trage cu urechea. Vorbește străinul:

— ...și pe urmă, cine știe ce folos n-o să mi-aducă. E slab, pipernicit.

— Aveți dreptate, luminăția voastră. Dar, știți, Hiroșima nu-i departe de-aici. Și aproape toți copiii din ținutul nostru, care au venit pe lume după explozia cea mare, sînt așa, piperniciți.

— Da, da. Oricum însă, îți scad 50 de yeni din preț. Și apoi nu uita că-ți fac un mare bine...

Ușa se deschide. Suzuki abia are timp să se ferească. Iese întîi maică-sa. Dă cu ochii de el și scoate un strigăt sfîșietor, care se curmă în hohote scurte. Tatăl, Hanamura, o mîngîie:

— Taci, Masako, taci, mamă. Nu jeli. Tot s-ar fi prăpădit cu încetul, de foame. Așa, poate are noroc să trăiască, să fie stîlpul bătrîneții noastre.

Duioasa Mitsu, surioara cea mică, își freacă năsucul bont de cămașa lui Suzuki. Pe chipul tatălui, cioplit parcă în lemn ars, nu se clintește nici o cută. Ochii lui, altă dată limpezi ca apele golfului, sînt însă tulburi, stinși.

Lîngă mașină, străinul așteaptă, învîrtindu-și plictisit lanțul de la ceas.

*

Suzuki slujește acum în marele magazin de sticlărie al domnului Yamada.

Azi, ca de obicei, s-a sculat de mult, cînd stelele nu muriseră încă. A frecat dușumele. A spălat geamurile vitrinelor. A măturat trotuarul. Funcționarii au deschis apoi magazinul. Acum, Suzuki așează într-un raft glastre mari, frumos colorate. Iată, a sosit și domnul Yamada. Nu răspunde la saluturi. E supărat. Bombăne. Ii ocărăște pe americani, îi ocărăște, cu toate că se duce în fiecare seară cu ei la bar. Au să-l ruineze americanii ăștia. Le bagă cu de-a-sila pe gît japonezilor, marfa lor. Au adus pînă și biberoane și solnițe. Iar fabrica de sticlă a domnului Yamada, într-o zi o să-și închidă porțile.

Suzuki știe că stăpînul e rău la mînie. De aceea zorește cît poate cu căratul glastrelor. Picioarele subțiri, cu genunchii umflați, îi tremură ca trestiile. Deodată, nici el nu știe cum, glastra îi alunecă din mîinile jilave. Cade pe podea și, cu un clinchet, se preface în trei cioburi mari. Suzuki încremenește, cu ochii în pămînt. Domnul Yamada, roșu ca sfecla, se apropie încet. Il apucă de guler pe Suzuki. Il lovește cu dosul palmei. Piatra mare a inelului îi crestează obrajii.

— Trîntorule, maimuță, și tu îmi faci pagube, ai? Na, și mai na...

Il lasă. De pe fața lui Suzuki picură picături roșii. Sîngele lui. Și-l vede pentru prima dată.

— Mi-ai murdărit dușumeaua, ticălosule. Curăță imediat!

Supus, Suzuki ia un șomoiog și începe să șteargă. Alte picături cad alături. Dar el șterge mereu. Ii vine în minte clipa despărțirii de ai săi. Domnul Yamada l-a plătit cu 300 de yeni.

„Acasă tot ai fi murit de foame", i-a spus. Deci viața lui a costat 300 de yeni. Trei sute de yeni, viața asta...

Și cît își frămîntă mintea, tot nu pricepe de ce taică-său i-a spus că e un mare noroc să trăiești la domnul Yamada...

Vasile MĂNUCEANU

Redacția și administrația: București Piața Scînteii, tel. 7.61.00, 7.60.10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POȘTALE și SECȚIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, „I. V. Stalin". SIAS — 3152 — 52